

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Helse- og omsorgskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref
2022/3892

Vår ref
22/4041-

Dato
15. november 2022

Dokument 8:18 S (2022-2023) om satsing på forebygging av negative konsekvenser som følge av foreldres uhelse de første 1001 dagene av barns liv

Jeg viser til brev datert 13.oktober 2022 fra helse- og omsorgskomiteen som ber om min uttalelse om ovennevnte representantforslag. Forslaget er:

Stortinget ber regjeringen legge fram en stortingsmelding om forebygging av negative konsekvenser som følge av foreldres uhelse de første 1001 dagene av barns liv – fra svangerskapet til barnet fyller 2 år, for hele familien.

Barn, unge og deres familier er ett av regjeringens viktigste satsningsområder og et sentralt mål for regjeringen er å styrke det helsefremmende og forebyggende arbeidet til denne gruppen. Dette er et politikkområde som regjeringen er opptatt av, og som Stortinget vil bli involvert i, blant annet gjennom dokumentene som nevnes nedenfor.

Regjeringen har nylig lagt frem *Meld. St. 5 (2022-2023) Langtidsplan for forskning og høgare utdanning 2023-2032*. I planen har regjeringen lansert et samfunnsoppdrag for å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv. Samfunnsoppdraget skal sette mål og gi retning for innsatsen for å forebygge og forhindre ungt utenforskap. Utenforskap blant unge voksne har ofte rot i barne- og ungdomsårene.

Regjeringen vil våren 2023 legge fram en ny folkehelsemelding. Folkehelsemeldingen vil bygge på premissene i Hurdalsplattformen om at forebygging og helsefremmende arbeid må skje på alle samfunnsområder. Å utjevne økonomiske og sosiale forskjeller er viktig for å fremme folkehelsen. Regjeringen vil ta tak i utfordringer knyttet til levekår, sosial mobilitet og barnefattigdom. Gode fellesskapstjenester som er tilgjengelige for alle skal redusere

forskjeller og forebygge ensomhet. Forebygging av psykisk uhelse vil inngå i arbeidet. Regjeringen vil også fremme en stortingsmelding om Nasjonal helse- og samhandlingsplan innen utgangen av 2023. Meldingen vil utgjøre rammene for utviklingen av vår felles helse- og omsorgstjeneste. Sentrale mål er gode og sømløse pasientforløp og gode tjenester i hele landet. Nasjonal helse- og samhandlingsplan vil blant annet omhandle et helhetlig svangerskap-, føde- og barseltilbud, som er sentralt for de utfordringene som forslagstillerne fra Venstre tar opp. Svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen holder høy kvalitet, men vi må hele tiden arbeide for at gravide og fødende skal få en så god og trygg opplevelse av svangerskaps, fødsel- og barseltilbudet som mulig. De opplevelsene den gravide/fødende og hennes nærmeste har i svangerskapet og i tiden rundt fødselen, vil kunne ha stor betydning for familiens trivsel og mestringsevne.

Regjeringen vil styrke tilbudet innen psykisk helse. Derfor skal det legges fram en ny opptrappingsplan for psykisk helse. Målet med planen er at flere skal oppleve god psykisk helse og livskvalitet, og at de som har behov for psykisk helsehjelp skal få god og lett tilgjengelig hjelp. Hovedvekten av innsatsen i planen skal være innrettet mot kommunale tjenester, men opptrappingsplanen skal også bidra til å styrke behandlingstilbudet til psykisk syke i spesialisthelsetjenesten. Planen skal også bidra til å styrke det helsefremmende og forebyggende psykiske helsearbeidet, med mål om at færre skal få psykiske helseproblemer i framtiden. Svangerskaps-, fødsels- og barselsdepresjon og mestring av egen psykisk helse og helseutfordringer vil være et tema.

Vi har også varslet at vi vil legge fram en opptrappingsplan for helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Arbeidet vil inngå i opptrappingsplan for psykisk helse, Nasjonal helse- og samhandlingsplan og den nye folkehelsemeldingen. Vi mener dette er et godt grep for å se helheten i tjenestetilbudet til barn og unge, deres foresatte, gravide og barselsfamilier. Også dette arbeidet er vi godt i gang med. Vi har foreslått å styrke det øremerkede tilskuddet til helsestasjons- og skolehelsetjenesten med 45 mill. kroner for å bidra til bedre tilgjengelighet og kapasitet. Kunnskap, kompetanse, forskning og ikke minst veiledning til kommunene om tjenesten er svært viktig. Vi har derfor besluttet at det skal etableres et kompetansemiljø for helsestasjons- og skolehelsetjenesten i Levanger. Vi forankrer miljøet ved FHI. I budsjettet har vi foreslått å sette av 15 mill. kroner til formålet.

Barne- og familieministeren og jeg er enig med forslagstillerne om at vi må gi barn og unge muligheten til et godt liv. Vi er også enig i at arbeidet for barns helse og livskvalitet må starte tidlig og skje på tvers av sektorer. Vi har derfor allerede kommet godt i gang med arbeidet som ser på hvordan vi kan legge til rette for en best mulig start i livet for barn gjennom en god ivaretagelse av foreldre.

Med hilsen

Ingvild Kjerkol